

Sammanfattning – KvægFagdyrlæge (Nöt-specialistprogram), Danmark 2024–2026

Jag har genomgått den danska specialistutbildningen **KvægFagdyrlæge (FDU)** under perioden 2024–2026. Utbildningen är en omfattande och fördjupande vidareutbildning för praktiserande nötkreatursveterinärer och har haft ett tydligt fokus på evidensbaserad rådgivning, produktion, djurvälstånd, ekonomi samt professionell kommunikation.

Utbildningen har gett mig en **fördjupad veterinärmedicinsk och vetenskaplig kompetens**, där jag har utvecklat min förmåga att:

- läsa, tolka och kritiskt granska vetenskapliga artiklar
- omsätta vetenskaplig kunskap till praktisk och evidensbaserad rådgivning i nötkreatursbesättningar
- analysera besättningsdata strukturerat för att identifiera problemområden och prioritera relevanta insatser
- utforma, genomföra och följa upp handlingsplaner samt utvärdera effekter av genomförda åtgärder
- förstå och använda ekonomiska nyckeltal som en integrerad del av rådgivningen

Parallellt med den veterinärmedicinska fördjupningen har utbildningen haft ett starkt fokus på **rådgivningsrollen**. Jag har därför vidareutvecklat mina kommunikativa färdigheter, bland annat genom:

- arbete med motiverande samtal och beteendeförändring hos djurägare
- förståelse för gruppdynamik och samarbete i rådgivarteam runt besättningen
- träning i tydlig, målgruppsanpassad skriftlig och muntlig kommunikation
- aktivt feedbackarbete och kontinuerlig självreflektion som en del av läroprocessen

Utbildningen har varit uppbyggd kring en omfattande **portfölj bestående av 14 uppgifter**, inklusive ett fördjupande specialiseringsarbete. Uppgifterna har täckt centrala områden inom nötkreaturshälsa och produktion, såsom djurvälstånd, klövhälsa, reproduktion, utfodring, juverhälsa, kalvhälsa, produktion, ekonomi och rådgivningsmetodik. Arbetet har genomförts både individuellt och i grupp, med tydliga deadlines samt kontinuerlig feedback från kursledning och medkursister, vilket har bidragit till både kunskap och personlig utveckling.

Översikt av uppgifter och innehåll

1. Ko-dödlighet

Uppgiften omfattade systematisk journalföring och analys av faktorer som påverkar kor dödlighet i besättningen. Arbetet inkluderade identifiering av riskperioder,

sjukdomsrelaterade och managementrelaterade orsaker till utslagning samt framtagande av en konkret och praktiskt genomförbar handlingsplan med förebyggande åtgärder.

2. Djurvälstånd

I denna uppgift utformades ett informationsbrev riktat till djurägare med syfte att öka kunskapen om djurvälstånd. Arbetet behandlade gällande lagstiftning, relevanta välfärdsindikatorer samt praktiska åtgärder för att förbättra djurens välbefinnande i besättningen.

3. Klövhälsa – praktisk epidemiologi (grupparbete)

Uppgiften fokuserade på analys av klövhälsodata med hjälp av grundläggande epidemiologiska metoder. Arbetet omfattade identifiering av mönster och riskfaktorer samt analys av samband mellan klövhälsa, management och stallmiljö. Förebyggande åtgärdsförslag utarbetades.

4. Rådgivarroll / personlig rådgivarprofil

Denna uppgift syftade till ökad självinsikt i den professionella rådgivarrollen. Genom reflektion kring den egna rådgivarprofilen identifierades styrkor och utvecklingsområden, samt hur dessa påverkar kommunikation, samarbete och rådgivningens kvalitet.

5. Reproduktion och sinkofodring (grupparbete, delvis valfri uppgift)

Uppgiften behandlade reproduktionsstrategier och utfodring av sinkor med fokus på sambandet mellan foderstrategi, djurhälsa, kalvning och framtida produktion. Resultatet var praktiskt anpassade rekommendationer för besättningsarbete.

6. Reproduktions- och sinkomanagement

I denna individuella skriftliga uppgift fördjupades arbetet med reproduktions- och sinkomanagement. Fokus låg på planering, uppföljning och utvärdering av åtgärder samt deras betydelse för fertilitet, djurhälsa och produktionsresultat.

7. Utfodring

Uppgiften omfattade analys av utfodringsstrategier och deras påverkan på djurhälsa, produktion och ekonomi. Arbetet inkluderade bedömning av foderstater, identifiering av risker för metabola sjukdomar samt förslag på optimering av utfodringen.

8. Produktion (mjölkavkastning/produktion)

Denna uppgift fokuserade på analys av produktionsdata och samband mellan djurhälsa, management och produktionsresultat. Syftet var att identifiera förbättringsområden och föreslå hållbara åtgärder för ökad produktion.

9. Feedback till kurskollega

Uppgiften bestod av att ge strukturerad och konstruktiv skriftlig återkoppling på en kurskollegas arbete. Fokus låg på att stärka lärandet genom att tydliggöra både styrkor och förbättringsområden.

10. Det motiverande samtalet

I denna uppgift analyserades en inspelad rådgivningssituation med fokus på kommunikation, motivation och beteendeförändring. Arbetet syftade till att utveckla förmågan att stödja djurägare i förändringsprocesser och skapa långsiktigt hållbara förbättringar.

11. Ekonomiska nyckeltal

Uppgiften behandlade tolkning och praktisk användning av ekonomiska nyckeltal i nötkreatursbesättningar. Fokus låg på hur ekonomiska analyser kan integreras i rådgivningen för att tydliggöra konsekvenser av olika managementbeslut.

12. Kalvmyter

Denna uppgift bestod av en litteraturöversikt kring vanligt förekommande föreställningar om kalvhälsa. Vetenskaplig litteratur sammanställdes och presenterades i ett lättillgängligt posterformat med tydlig koppling till praktisk tillämpning.

13. Juv erhälsa – handlingsplan

Uppgiften omfattade utformning av en strukturerad handlingsplan för förbättrad juverhälsa. Arbetet inkluderade analys av mastit data, genomgång av mjölkningsrutiner samt förslag på förebyggande åtgärder anpassade till besättningen.

14. Specialiseringsarbete

Specialiseringsarbetet utgjorde ett fördjupningsprojekt inom ett självvalt ämnesområde. Arbetet genomfördes med vetenskaplig metodik och hade tydlig praktisk relevans för arbetet i nötkreatursbesättningar.

Mitt specialiseringsarbete genomfördes med fokus på **optimering av fertilitet i mjölkbesättningar**. Arbetet omfattade analys av reproduktionsdata, identifiering av faktorer som påverkar fertiliteten samt tillämpning av vetenskaplig litteratur för att ta fram evidensbaserade förbättringsstrategier. Särskild vikt lades vid sambandet mellan management, utfodring, hälsa och reproduktionsresultat samt vid praktisk tillämpning i besättningsarbetet.

Under min utbildning har jag lärt mig att Danmark använder ett mycket avancerat och integrerat system, DMS, som används av alla KO veterinärer. Systemet samlar information från flera aktörer, såsom rådgivare, mejerier, utbildning och djurhälsa, vilket ger en effektiv och samlad överblick. Ko veterinärerna kan för en rimlig

kostnad få tillgång till systemet. I Sverige saknas ett motsvarande system, och information behöver i stället hämtas från flera olika, ofta äldre system. Detta är mer tidskrävande och mindre effektivt, och enligt vad jag har fått lära mig finns även strukturella hinder (Växa Sverige) som försvårar vidare utveckling av ett liknande system i Sverige. Tyvärr tillåter de inte att detta system användas i Sverige.

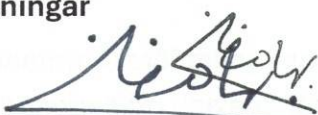
Sammanfattningsvis har KvægFagdyrlægeutbildningen stärkt min roll som en **strategisk, analytisk och praktiskt orienterad nötkreatursveterinär**, med god förmåga att integrera veterinärmedicin, vetenskap, ekonomi och rådgivning i den dagliga praktiken.

Jag vill även rikta ett **stort och varmt tack till Nötkreaturstiftelsen i Skaraborg** för deras värdefulla stöd och bidrag, som har möjliggjort mitt deltagande i denna specialistutbildning. Stödet har varit av stor betydelse för min professionella utveckling och för min fortsatta kompetens inom svensk och nordisk nötkreaturshälsa, förhoppningsvis till gagn för de skaraborgska mjölkbönderna.

Ni får jättegärna hör av er om ni har frågor /funderingar om min utbildning.

Med vänliga hälsningar

Bahador Khani

Bahador Khani

DVM, Leg. Veterinär, semin/djurhälsoveterinär

Mobil: 0762544346

E-post: khani.bahador@gmail.com

Bahador Khani

DVM, Djurhälsoveterinär

Specialist i nötkreatursjukdomar och
reproduktion

Mobil: 076-254 43 46